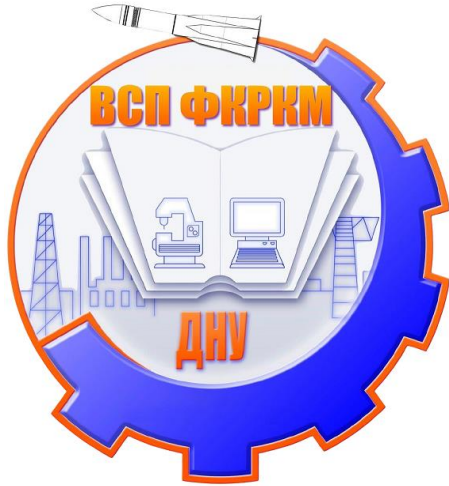

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ директора коледжу
28 лютого 2025 року №21-ОС

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ
СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
ДНІПРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА»**

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою коледжу
від " 26 " лютого 2025 р.
Протокол №5

Дніпро
2025

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти (далі – здобувачами) (далі – Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» (далі – Коледж) містить основні засади для здійснення здобувачами освіти права вибору навчальних дисциплін відповідно до Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 (зі змінами), Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01 липня 2021 року №749 та цього Положення.

1.2 Це Положення розроблене з метою конкретизації процедури формування переліку (каталогів), вибору та подальшого вивчення здобувачами освіти вибіркового освітнього компонента освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти.

1.3 Для планування та організації освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, який формується на підставі освітньо-професійної програми та затвердженого переліку (каталогів) вибіркового дисциплін.

1.4 Навчальні дисципліни за вибором здобувача освіти – це дисципліни, які вводяться для задоволення освітніх і кваліфікаційних компетентностей здобувачів освіти, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, врахування регіональних потреб тощо.

1.5 Вибіркові освітні компоненти освітньо-професійної програми (далі – ОПП) фахової передвищої освіти сприяють реалізації особистих інтересів здобувача освіти та визначають індивідуальну траєкторію навчання, що повною мірою забезпечує потребу здобувачів розширити чи поглибити знання у сферах суспільного життя та майбутньої професійної діяльності, відповідати вимогам ринку праці та одержати загальну уяву про інші галузі знань або спеціальності.

1.6 Вибіркові освітні компоненти освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти включаються до індивідуального плану здобувача фахової передвищої освіти.

2 ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ КАТАЛОГІВ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН

2.1 Викладання вибіркового дисциплін здійснюють циклові комісії Коледжу за умови наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності циклової комісії оперативно задовольнити потреби здобувачів фахової передвищої освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраною спеціальністю.

2.2 Для забезпечення принципу конкуренції при виборі здобувачами фахової передвищої освіти вибіркового освітніх компонентів, педагогічні працівники циклових комісій у вільний від проведення навчальних занять час проводять презентаційні заходи.

2.3 Здобувач обирає навчальні дисципліни з переліків вибіркового каталогів – коледжу та спеціальності:

- вибіркового каталог коледжу (далі – ВКК) складається із загального переліку дисциплін коледжу, на основі якого здійснюється вибір дисциплін для формування загальних компетентностей освітньо-професійної програми (далі – ОПП), соціальних навичок та світогляду за власним уподобанням;

- вибіркового каталог спеціальності (далі – ВКС) – навчальні дисципліни галузево-професійного спрямування зі спеціальностей, що дозволяють отримати професійні навички з певної галузі знань та навчальні дисципліни професійного спрямування, що дозволяють отримати поглиблену підготовку за освітньо-професійною програмою й закріплюють набуті спеціальні (фахові) компетентності.

ВКК формується на рівні усіх циклових комісій коледжу та включає навчальні дисципліни, які забезпечують загальні компетентності.

ВКС включає фахові навчальні дисципліни, а тому його формує робоча група з розроблення нових редакцій, періодичного перегляду та оновлення змісту існуючих освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти та навчальних планів за поданням випускової циклової комісії.

На основі засвоєння дисциплін із каталогу спеціальності формуються загально-професійні або спеціальні (фахові) компетентності.

Перелік дисциплін вільного вибору розміщується на сайті коледжу.

2.4 Кожен каталог є систематизованим, анотованим переліком навчальних дисциплін, які відносяться до вибіркового складової освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти.

Формування каталогу має відповідати принципам об'єктивності, альтернативності, змагальності та студентоцентризму (дисципліни можуть вважатися вибілковими лише якщо вони є такими з точки зору здобувача

фахової передвищої освіти).

Зміст вибіркового навчального дисциплін повинен враховувати вимоги до актуальності, наукоємності та практичної спрямованості.

Навчальні дисципліни з ВКС можуть бути поділені на групи відповідно до семестрів вивчення.

2.5 Обсяг та семестровий контроль вибіркового навчального дисциплін уніфікований і становить 3 кредити ЄКТС з формою семестрового контролю – залік.

2.6 При розгляді змін до переліку вибіркового дисциплін обов'язково аналізується забезпечення циклової комісії щодо можливості організації освітнього процесу високої якості. Основними критеріями є: кадрове забезпечення (кваліфікаційна категорія, підвищення кваліфікації, досвід викладання дисципліни, особистий рейтинг), навчально-методичне забезпечення, матеріально-технічне забезпечення.

2.7 Перелік навчального дисциплін, які пропонуються до внесення у ВКК та ВКС розглядається та затверджуються на засіданнях циклових комісій до 15 грудня поточного навчального року. Дисципліни, які пропонуються комісією як вибірково, мають відповідати профілю циклової комісії. Сформовані Каталоги розглядає циклова комісія, узгоджує методична рада (методична секція з якості освіти) і затверджує педагогічна рада коледжу до 01 березня поточного навчального року.

2.8 Перелік навчального дисциплін у вибіркового каталогах оновлюється щорічно.

2.9 Якщо вибірково дисципліна не була обрана здобувачами освіти два роки поспіль, цикловим комісіям, за якими закріплений вибірково освітній компонент, пропонується переглянути свою пропозицію та внести зміни у найменування, зміст або ж не вносити таку дисципліну до переліку/каталогу.

2.10 За вибірково навчальними дисциплінами, які увійшли до затвердженого переліку викладачами відповідної циклової комісії складаються Описи вибіркового навчального дисциплін.

Опис вибірково навчальної дисципліни (Додаток А) включає коротку анотацію, вказуються пререквізити (передумови вивчення дисципліни) і постреквізити (результати навчання) дисципліни, циклова комісія, яка забезпечує викладання, прізвище та власне ім'я педагогічного працівника (або працівників) (за можливості), інформаційне забезпечення, вид контролю, обсяг дисципліни, види навчальних занять та інше.

2.11 Зміст конкретної вибірково навчальної дисципліни визначає програма навчальної дисципліни (силабус), який розробляється педагогічним працівником, який буде викладати визначений освітній компонент відповідно до складеного навантаження.

2.12 Обсяг аудиторних занять, їх форма та порядок викладання дисциплін вільного вибору для конкретного семестру визначаються освітньо-професійною програмою та відповідним навчальним планом (робочим навчальним планом).

2.13 Внесені до переліку вибіркової дисципліни повинні мати повне методичне та інформаційне забезпечення, необхідне для засвоєння дисципліни відповідно до вимог нормативних документів Коледжу.

2.14 За зміст та реалізацію вибіркової дисципліни в освітньому процесі несе відповідальність голова циклової комісії, за якою закріплено викладання відповідної дисципліни.

3 ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1 Згідно пункту 17 статті 54 Закону України «Про фахову передвищу освіту» особа, яка навчається в закладі фахової передвищої освіти, має право на участь у формуванні індивідуального навчального плану, вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною ОПП та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти. При цьому здобувачі фахової передвищої освіти мають право обирати навчальні дисципліни, що пропонуються для здобувачів вищої освіти, за погодженням з керівником закладу фахової передвищої освіти.

3.2 Здобувачі фахової передвищої освіти мають вивчати одну навчальну дисципліну з ВКК та п'ять навчальних дисциплін з ВКС для ОПП з обсягом 180 кредитів ЄКТС або три навчальні дисципліни з ВКС для ОПП з обсягом 120 кредитів ЄКТС.

3.3 Розподіл обсягу обов'язкових і вибіркового освітніх компонент визначається в освітньо-професійній програмі фахової передвищої освіти та відповідному навчальному плані.

Дисципліни вільного вибору здобувачів фахової передвищої освіти плануються на старших курсах:

– для вступників на основі базової середньої освіти (термін навчання – 3 роки 10 місяців) – після закінчення вивчення освітньої програми профільної середньої освіти та здобуття повної загальної середньої освіти, починаючи з третього курсу у парних семестрах;

– для вступників на основі базової середньої освіти (термін навчання – 2 роки 10 місяців) – після закінчення вивчення освітньої програми профільної середньої освіти та здобуття повної загальної середньої освіти, на третьому курсі в обох семестрах;

– для вступників на основі повної загальної середньої освіти (термін навчання – 2 роки 10 місяців) – починаючи з другого курсу у парних семестрах.

3.4 Формування вибіркової складової індивідуального навчального плану студента (за вибором здобувача фахової передвищої освіти) відбувається у відповідності до цього Положення і здійснюється на наступний навчальний рік:

Методист відділення готує перелік навчальних дисциплін за вибором. Циклові комісії, за якими закріплені вибіркові дисципліни, формують описи вибірових дисциплін та надають методисту відділення. Дана інформація розміщується на офіційному сайті Коледжу до 31 січня.

До 01 березня (або в інші визначені терміни відповідно до графіку освітнього процесу) керівник групи доводить до відома студентів перелік дисциплін вільного вибору на наступний навчальний рік, порядок їх вивчення та описи вибірових компонентів, за необхідності організуються зустрічі з викладачами, які пропонують ці курси, забезпечується консультування з усіх питань щодо вибору тієї чи іншої дисципліни. Неприпустимим є нав'язування певних вибірових дисциплін в інтересах окремих циклових комісій чи певних стейкхолдерів (зацікавлених сторін).

До 20 березня здобувачі освіти подають на відділення заяви (Додаток Б), в яких із запропонованого переліку освітніх компонентів вільного вибору здобувачі освіти обирають дисципліни для включення їх до індивідуальних навчальних планів здобувачів освіти на наступний навчальний рік.

Узагальнену інформацію про вибір студентами навчальних дисциплін методист відділення надає до навчальної частини для формування матеріалів про попередній розподіл навчального навантаження на наступний навчальний рік.

Процедура формування переліку вибірових дисциплін на наступний навчальний рік повинна закінчитися до 10 квітня.

3.5 Можлива подача студентами коледжу електронних заяв щодо вибору навчальних дисциплін та внесення їх в індивідуальний навчальний план.

3.6 При формуванні навчальних груп враховується нормативна чисельність здобувачів в групі, яка становить 20-34 осіб. Для окремих навчальних дисциплін дозволяється формування навчальних груп з мінімальною кількістю здобувачів – 15 осіб.

За результатами опрацювання визначаються три категорії дисциплін:

– обраною вважається дисципліна, якщо кількість здобувачів, що обрали цю дисципліну, є більшою за відповідні встановлені мінімуми;

– умовно обраною вважається дисципліна, якщо кількість здобувачів, що обрали дисципліну, є не меншою за 80% від встановлених мінімумів;

– не обраною вважається дисципліна, якщо кількість здобувачів, що обрали дисципліну, є меншою за 80% від встановлених мінімумів.

У випадку якщо кількість здобувачів, які зробили однаковий вибір, є меншою встановлених мінімумів, студентам може бути запропоновано зробити новий вибір: на дисципліни, запис на які відбувся або ті дисципліни, де групи недоукомплектовані.

Якщо кількість здобувачів, які обрали певну дисципліну, перевищує встановлений максимальний обсяг, перевага надається особам, які мають вищий рейтинговий бал за період свого навчання в Коледжі.

3.7 Зміни до вибіркової частини індивідуального навчального плану здобувача освіти вносяться відповідно до Положення про індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара».

3.8 Методист відділення забезпечує узагальнення інформації про обрані дисципліни за спеціальностями (ОПП), формами навчання, семестрами та курсами, визначення чисельності студентів за дисциплінами, надання зведеної інформації про обрані дисципліни, чисельність здобувачів за дисциплінами до навчальної частини.

3.9 Студенту, який поновлюється після переривання навчання або переводиться на іншу спеціальність (ОПП) в межах Коледжу надається право обрання вибірових дисциплін з ВКК та ВКС в межах сформованих (відкритих) груп обраних дисциплін.

3.10 Оперативність та дотримання термінів вибору студентами дисциплін створюють умови для планування навчального навантаження на наступний навчальний рік, а також забезпечують своєчасну підготовку програм навчальних дисциплін, навчально-методичних та організаційних матеріалів, необхідних для вивчення вибірових дисциплін.

3.11 Контроль за реалізацією права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти здійснюють завідувач та методист відділення.

4 ПОРЯДОК ВНЕСЕННЯ ЗМІН ТА ДОПОВНЕНЬ ДО ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Дане Положення затверджується та вводиться в дію наказом директора після схвалення на засіданні педагогічної ради коледжу і набуває чинності з моменту його затвердження.

4.2 Пропозиції щодо внесення змін і доповнень до затвердженого Положення мають право вносити керівники всіх структурних підрозділів, педагогічні працівники, а також особи, що навчаються в Коледжі.

4.3 Пропозиції оформляються у вигляді службової записки на ім'я заступника директора з навчальної роботи, з обґрунтуванням доцільності й необхідності внесення змін та доповнень до Положення.

4.4 Отримані пропозиції аналізуються, структуруються за тематикою, обговорюються на засіданні методичної ради коледжу, після чого виносяться на розгляд педагогічної ради коледжу.

4.5 Після позитивного ухвалення педагогічною радою, зміни/доповнення до Положення затверджуються наказом директора коледжу та набувають чинності.

4.6 У разі виникнення необхідності внесення змін і доповнень до Положення, пов'язаних із змінами у чинному законодавстві, вони можуть бути внесені на черговому засіданні педагогічної ради коледжу та затверджені наказом директора.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1 Закон України «Про освіту». [Електронний ресурс]:– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.

2 Закон України «Про фахову передвищу освіту». [Електронний ресурс]:– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19>

3 Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 347) [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF>.

4 Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 липня 2021 року №749 «Про затвердження Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти». [Електронний ресурс]:– Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1608-21>

ДОДАТОК А

до Положення про реалізацію
права на вільний вибір навчальних
дисциплін здобувачами фахової
передвищої освіти

ЗРАЗОК ОПИСУ ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОПИС ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва дисципліни															
Рекомендується для <i>Галузі знань</i> <i>Спеціальності,</i> <i>Освітньої програми</i>															
Освітньо-професійний ступінь															
Циклова комісія															
Викладачі, які викладають дисципліну															
Курс, семестр <i>(в якому буде викладатись)</i>															
Мова викладання															
Міждисциплінарні зв'язки															
Предмет вивчення <i>(короткий опис предметної області вивчення дисципліни)</i>															
Мета вивчення дисципліни <i>(компетентності)</i>															
Очікувані результати навчання															
Інформаційне забезпечення															
Види навчальних занять															
Вид семестрового контролю <i>(залік/екзамен)</i>															
Обсяг дисципліни (години)	<table border="1"><thead><tr><th rowspan="2">Загальний обсяг</th><th colspan="4">з них</th></tr><tr><th>лекції</th><th>практичні та семінарські заняття</th><th>лабораторні заняття</th><th>самостійна робота</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></tbody></table>	Загальний обсяг	з них				лекції	практичні та семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота					
Загальний обсяг	з них														
	лекції	практичні та семінарські заняття	лабораторні заняття	самостійна робота											

Заступник директора
з навчальної роботи

Валентина ЛЮБОХИНЕЦЬ

ДОДАТОК Б

до Положення про реалізацію
права на вільний вибір навчальних
дисциплін здобувачами фахової
передвищої освіти

ЗРАЗОК ЗАЯВИ СТУДЕНТА

Завідувачу відділення

Прізвище та ініціали
студента (тки)
групи

шифр групи

Прізвище та ініціали

ЗАЯВА

Прошу Вас включити до мого індивідуального навчального плану на
20___/20___ навчальний рік наступні вибіркові навчальні дисципліни:

Перелік вибірових навчальних дисциплін

Назва навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС	Відмітка
Осінній семестр		
Вибірковий компонент 1		
Вибірковий компонент 2		
Вибірковий компонент 3		
Вибірковий компонент 4		
Весняний семестр		
Вибірковий компонент 5		
Вибірковий компонент 6		
Вибірковий компонент 7		
Вибірковий компонент 8		

Студент _____

підпис

ініціал та прізвище

Заступник директора
з навчальної роботи

Валентина ЛЮБОХИНЕЦЬ

Міністерство освіти і науки України
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
"ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ РАКЕТНО-КОСМІЧНОГО МАШИНОБУДУВАННЯ
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара"

Н А К А З

« 28 » лютого 2025 р.

м. Дніпро

№21-ОС

«Про затвердження Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» та Положення про індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара»»

Відповідно до вимог Законів України «Про освіту» (2017), «Про фахову передвищу освіту» (2019), Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року №1187 (зі змінами), Положення про акредитацію освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01 липня 2021 року №749, наказу Міністерства освіти і науки України «Про перейменування відокремлених структурних підрозділів Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» від 24 квітня 2024 року №576, наказу ректора Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара від 03 травня 2024 року №142 (зі змінами), Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара», Стратегії розвитку Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» на 2022-2026 роки, Концепції забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» (внутрішньої системи забезпечення якості освіти) та інших нормативно-правових документів

із питань фахової передвищої освіти, на виконання рішення педагогічної ради коледжу від 26 лютого 2025 року (протокол №5)

Н А К А З У Ю :

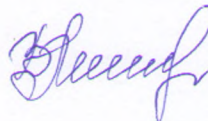
1. ЗАТВЕРДИТИ Положення про реалізацію права на вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами фахової передвищої освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» та Положення про індивідуальний навчальний план здобувача фахової передвищої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Фаховий коледж ракетно-космічного машинобудування Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара» (далі – Положення), що додаються.
2. Ввести в дію Положення з 01 березня 2025 року.
3. Завідувачу ІКЦ (ІТ-відділу) Бобошко О. розмістити в репозиторії Положення до 10 березня 2025 року.
4. Завідувачам відділень, методистам, головам циклових комісій довести цей наказ і затверджені ним Положення до відома усіх учасників освітнього процесу.
5. Контроль за виконанням наказу покласти на заступника директора з навчальної роботи Любохинець В.

Директор коледжу

Олександр РОМАНОВСЬКИЙ

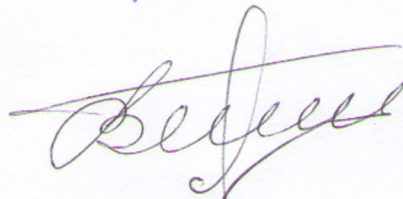
Проект вносить
заступник директора з НР

Валентина ЛЮБОХИНЕЦЬ

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з ВР

В. Сітарчук

Заступник директора з НВР

Д. Соловійов

Завідувач механічного відділення

В. Чурсін

Завідувач відділення КТС

Н. Ткач

Завідувач відділення ПП

В. Михайлова

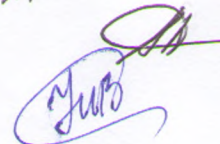
Завідувач відділення КІ

О. Коваленко

Завідувач лабораторії ІКЦ

О. Бобошко

Голова студентського самоврядування

М. Ополченцев